

ÎNCHEIERE

08 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Cooperatiste de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Edineț cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț, casată integral hotărârea Judecătoriei Edineț din 29 mai 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 22 ianuarie 2014, ÎCC și AP „Coopalimentația” din Edineț a depus cerere de chemare în judecată împotriva IFS pe raionul Edineț cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că prin decizia IFS pe raionul Edineț nr. 1406 din 21 octombrie 2013, expediată la 24 octombrie 2013 prin scrisoarea nr. 55-3/2514, a fost aplicată amenda în mărime de 50000 lei pentru comercializarea mărfurilor supuse accizelor cu „timbre de acciz” falsificate și dispusă încasarea la buget suma datoriilor obligațiilor fiscale a contribuabilului în mărime de 22163,75 lei.

Susține că nefiind de acord cu decizia dată a înaintat cererea prealabilă din 20 noiembrie 2013 nr. 55 – jur./3-2013 asupra deciziei și actelor complementare, întrucât acestea nu au fost emise în conformitate cu legislația în vigoare, considerând că au fost pretinse incorect săvârșirea unor încălcări a legislației fiscale.

Consideră decizia menționată, actul nr. 3-522816 din 27 septembrie 2013 și actul nr. 3-507789 din 18 decembrie 2012 ale IFS pe raionul Edineț ca fiind emise contrar prevederilor legale.

Invocă prevederile art. 123 alin. (5) Cod fiscal, care stipulează că mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca,

lichiorurile și alte băuturi spirtoase, vermurile și alte vinuri din struguri proaspeți, alte băuturi fermentate de la pozițiile tarifare 2205 și 220600, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor, îmbuteliolate în ambalaj pentru consum final, procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sunt pasibile marcării obligatorii cu „Timbru de acciz”. Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor, până la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – până la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz. Modul de procurare și de utilizare a „Timbrelor de acciz” este stabilit de către Guvern.

Menționează că sticlele supuse verificării au fost marcate cu timbrele de acciz până la momentul expedierii acestora din încăperea de acciz, prin urmare nu putea aplica mărcile de acciz, invocate ca fiind false.

Invocă că de nenumărate ori a cerut prezentarea Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 3681 – 2 din 14 mai 2013 al DTC EJ Centru CTCEJ a IGP MAI, la care se face referință în decizie, însă până la momentul dat nu a fost primit.

Sușține că cererea prealabilă din 20 noiembrie 2013, nu a fost examinată în fond și pe marginea acesteia nu a recepționat răspuns.

Invocă și prevederile art. 11 Cod fiscal, care prevede că toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

Remarcă că pârâțul a omis termenul de examinare a cazului de încălcare fiscală stabilit în art. 246 Cod fiscal, care prevede că cazurile de încălcare fiscală se examinează în termen de 15 zile din momentul depistării încălcării.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 267-274 Cod fiscal, art. 25 alin. (1) lit. b), art. 26 alin. (1) lit. a) și b), art. 27 din Legea contenciosului administrativ.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată, suspendarea executării actului administrativ contestat, anularea în tot a deciziei nr. 1406 din 21 octombrie 2013, a actului nr. 3-522816 din 27 septembrie 2013 și nr. 3-507789 din 18 decembrie 2012 a IFS pe r-nul Edineț.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 29 mai 2014, a fost admisă acțiunea ÎCC și AP „Coopalimentația” din Edineț, anulată parțial decizia Șefului Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Edineț nr. 1406 din 21 octombrie 2013, anulat actul nr. 3-522816 din 27 septembrie 2013 și actul nr. 3-507789 din 18 decembrie 2012 ale IFS pe raionul Edineț, ca fiind ilegale.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea.

La 18 februarie 2015, prin intermediul Oficiului poștal, ÎCC și AP „Coopalimentația” din Edineț a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea integrală a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că motivele instanței de apel nu sunt argumentate în mod concludent și pertinent, în concordanță cu circumstanțele pricinii și nu motivează în fapt netemeinicia acțiunii.

Susține că Curtea de Apel nu s-a expus, în nici un mod, asupra tuturor motivelor invocate cu privire la anularea deciziilor intimatului, omițând mai multe motive de drept și de fapt.

Consideră că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, motivele expuse fiind complete, juste și în concordanță cu pricina examinată.

Afirmă că la 18 decembrie 2012, a recepționat de la SC „Bel - Alco” SRL votca „Cereal” de 0,5 l, potrivit facturii fiscale, seria JJ nr. 1282436 din 18 decembrie 2012.

Menționează că la aceeași dată, în timpul recepționării mărfii, inspectorii fiscali pe r-nul Edineț, au efectuat control fiscal la fața locului cu întocmirea actului de control nr. 3-507789 la magazinul situat în or. Edineț, str. Independenței, 145, în care au specificat că controlul s-a efectuat în baza deciziei cu privire la inițierea controlului fiscal nr. 117 din 18 decembrie 2012.

Indică că potrivit actului sus menționat, inspectorii fiscali au concluzionat că descrierea producției alcoolice pentru fiecare sticlă, cu menționarea timbrei de acciz și a semnelor pasibile de falsificare, votca „Cereal”, 0,5 l, producător SRL „Alcolux”, data îmbutelierii 31 mai 2012, timbrele de acciz 1103009683043, 1103009683050, 1103909684159, 1103009683051, 03009684165, 1103009684162, 1103009683045, 1103009683049, 1103009684160, 1103009684164, fâșia holografică ușor se radiază și marginile nu sunt drepte (zimțate).

Invocă că în aceeași zi, au fost ridicate toate 10 sticle de votca „Cereal” de către inspectorii fiscali, fără ca marfa să fie descărcată din lăzi și fără întocmirea procesului – verbal de ridicare a mărfii.

Relatează că procesul – verbal de ridicare din 18 decembrie 2012 a fost prezentat de către intimat la una din ședințele de judecată, cu corectarea datei întocmirii lui din 18 în 19, fapt ușor observat cu ochiul liber, fără aplicarea mijloacelor tehnice, făcută cu scopul de a demonstra că ridicarea a avut loc în altă zi, decât în momentul recepționării mărfii.

Indică că potrivit acestui proces-verbal, a fost ridicată factura fiscală seria JJ nr.1282436 din 18 decembrie 2012, în original, în temeiul căreia a fost cumpărată marfa, factura care, în prezent, se află la intimat.

Susține că al doilea control a fost efectuat la data de 27 septembrie 2013, tocmai peste 9 luni de la data întocmirii primului act, cu specificarea că controlul de asemenea, a fost făcut la fața locului în magazin, în baza Deciziei cu privire la inițierea controlului fiscal nr. 1884 din 27 septembrie 2013 și în temeiul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 3681-2 din 14 mai 2013, cu întocmirea actului nr. 3-522816 din 27 septembrie 2013.

Invocă că de fapt controlul a fost efectuat în lipsa acestuia, ceea ce se deduce limpede din materialele dosarului, iar instanța de apel a interpretat toate îndoielile și neclaritățile în favoarea Inspectoratului Fiscal, contrar normelor de drept, iar în lipsa unei astfel de decizii de inițiere a controlului Inspectoratul Fiscal nu avea dreptul să inițieze și să efectueze nici un control.

Menționează că deciziile Inspectoratului Fiscal din 18 decembrie 2012 nr. 3-507789 și din 27 septembrie 2013 nr. 3-522816 cu privire la inițierea controlului au fost specificate în actele de control, dar nu au fost prezentate în nici una din ședințele de judecată și nici întreprinderii.

Invocă prevederile art. 216 alin. (2) Cod fiscal care stabilește că, controlul fiscal la fața locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul, iar la inițierea controalelor din 18 decembrie 2012 și din 27 septembrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț nu a prezentat deciziile cu privire la inițierea controalelor fiscale, în baza cărora au avut dreptul efectuării controalelor respective, deși în actele menționate acestea sunt indicate.

Consideră că la caz sunt relevante și constatările din raportul de constatare tehnic – științific nr. 3681-2, în care direcția tehnico-criminalistică și expertize judiciare Centru, mun. Chișinău din 14 mai 2013, în compartimentul „concluzii” a conchis că formularele timbrelor de acciz de pe două sticle votca „Cereal”, 0,5 l, marcate cu timbru de acciz nr. 1103009683029 și nr. 1103009683051, produse și îmbuteliate la SC „Alcolux” SRL, că semnele de deosebire cu specimenul, sticle în litigiu – sunt roze, incolore cu nuanță galbenă, iar specimen – roze, incolore, dar nu a concluzionat că ar fi fost falsificate.

Menționează că Inspectoratul Fiscal de Stat a luat ca temei de sancționare concluziile în temeiul Raportului de constatare tehnico-științifică, considerând că timbrele de acciz sunt falsificate, fapt în care nu este stabilit falsificarea acestora.

Indică că la efectuarea constatărilor tehnico-științifice, nu a participat, întrucât nu a fost înștiințată despre efectuarea acestei expertize și nu a putut să-și exercite drepturile procedurale și adresa întrebări expertului.

Prin urmare, invocă dezacordul cu constatările din raportul de constatare tehnico-științifică, considerându-le emise contrar legislației, nu poate servi probă de constatare a falsificării mărcilor de acciz, iar deosebirea nuanțelor culorilor de pe mărcile de acciz menționate în raport din roze, incolore în roze, incolore cu nuanță galbenă, se explică prin scurgerea votcii din sticlă, chiar în momentul examinării în cadrul ședinței de judecată a mostrelor sticlelor de votcă, astfel, mărcile de acciz prezentate în judecată uscate, conțineau semne de umezeală.

Susține că la 21 octombrie 2013, intimatul a emis decizia nr. 1406, fără participarea contribuabilului, asupra cazului de încălcare a legislației, prin care a decis aplicarea amenzii în mărime de 50000 lei pentru comercializarea mărfurilor supuse accizelor cu timbre de acciz falsificate, fiind emisă cu încălcarea dreptului material.

Remarcă că Inspectoratul Fiscal nu deține probe incontestabile cu privire la faptul falsificării timbrelor de acciz pretinse, fiind totodată, emisă în lipsa contribuabilului, citația despre data examinării cazului de încălcare fiscală a fost expediată în adresa întreprinderii mai târziu, decât data examinării cazului.

Consideră că au fost comise încălcări a art. 243 Cod fiscal, care prevede că cazul de încălcare fiscală se examinează în prezența persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării. Organul fiscal o anunță în scris (prin citație) despre locul, data și ora examinării cazului. Cazul de încălcare fiscală poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării numai dacă există informații că a fost anunțată în modul stabilit despre locul, data și ora examinării cazului și dacă la ea nu a parvenit un demers argumentat de a fi amânată examinarea. Contribuabilul persoană fizică își exercită drepturile procedurale personal, printr-un reprezentant sau în comun cu reprezentantul, iar contribuabilul persoană juridică - prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său.

Invocă conținutul art. 262 Cod fiscal care prevede că lipsa timbrelor de acciz, timbrelor de acciz la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie, sau utilizarea unor timbre de acciz, timbrele de acciz falsificate ori nevalabile se sancționează, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciz, falsificate sau nevalabile, cu o amendă în mărime 5000 lei.

Consideră că este inadmisibil ca Inspectoratul Fiscal să-i sancționeze invocând comercializarea băuturilor alcoolice cu mărcile de acciz falsificate, deoarece întreprinderea nu a comercializat, nu a transportat și nu a depozitat.

Invocă că a acționat legal pentru efectuarea operațiilor comerciale, având temeiuri legale ca factura fiscală, Certificatul de conformitate, Raportul de încercări, efectuând verificări la linia fierbinte a timbrelor de acciz și pe pagina web www.vinmoldova.org, fiind afișate și certificatele de conformitate, rapoartele de încercări asupra producției alcoolice realizate.

Indică că Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice și Codul fiscal, nu prevăd obligația contribuabilului de a verifica elementele de protecție ale timbrelor de acciz la primirea producției alcoolice în baza facturilor fiscale și deținerea dispozitivelor speciale pentru verificarea timbrelor cu raze ultraviolete și cu raze infraroșii.

Face referire și la conținutul art. 123 alin. (5) Cod fiscal, care prevede că mărfurile supuse accizelor îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile și alte băuturi spirtoase, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor îmbuteliate în ambalaj pentru consum final procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sunt pasibile marcării obligatorii cu „Timbrul de acciz”. Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor, până la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova - până la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz.

Astfel, indică că reieșind din prevederile articolul citat mai sus, sticlele supuse verificării au fost marcate cu timbrele de acciz până la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz.

Remarcă și faptul că de către Inspectoratul Fiscal pe raionul Edineț, a fost omis termenul de examinare a cazului de încălcare fiscală potrivit art. 246 Cod fiscal, care prevede că cazul de încălcare fiscală se examinează în termen de 15 zile din data : (1) a) prezentării dezacordului, dacă a fost prezentat la timp; b) expirării termenului de prezentare a dezacordului, dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întârziere. (2) în cazul prezentării unor argumente întemeiate, termenul menționat la alin .(1) poate fi prelungit cu 30 zile prin decizia organului abilitat să examineze cazurile de încălcare fiscală, inclusiv în baza demersului argumentat, prezentat de persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală conform art. 243 alin.(2) Cod fiscal.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurentei, la 17 decembrie 2014, fapt confirmat prin

scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 111), fiind recepționată la 19 decembrie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 112).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 februarie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț și Alimentație Publică „Coopalimentația” din Edineț se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi